

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: T. van de Vendel (GL), J. van Veen (PvdA), T. Rustebiel (D66), W. Pechler (PvdD), D. Brandenburg (SP), I. Jacobs (VVD), D. Swets (S&S), L. Dwarshuis (CU), J. de Haan (CDA), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Aanbesteding reclame-dragend straatmeubilair

00:16:19

Voorzitter: Goedenavond. Welkom dames en heren, welkom de heer De Haan. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de collegebrief aanbesteding voor het reclamedragend straatmeubilair. De brief is door de agendacommissie geagendeerd vanwege de eerder geuite wens vanuit de raad om dit in een onderwerp te bespreken voordat de aanbesteding werd uitgezet. Waarschijnlijk had u mevrouw Gietema verwacht als voorzitter, maar u zult het vanavond met mij moeten doen. Met kennisgeving afwezig is Stadspartij 100 procent voor Groningen, maar hun woord zal wel worden ingebracht.

00:16:55

Voorzitter: Er hebben zich voor vanavond geen sprekers gemeld, dus we kunnen zo direct met de raad starten. We hebben in totaliteit anderhalf uur voor deze sessie, dat houdt in dat wij vier minuten per fractie hebben, exclusief interrupties. Ik wil u wel vragen om uw interrupties niet helemaal aan het einde van iemand zijn spreektijd te plaatsen, omdat het dan lastiger wordt om ze toe te staan. Tot slot heeft het college in totaliteit 20 minuten, dat wordt verdeeld over de eerste en tweede termijn. We beginnen met de eerste termijn, dus laat ik allereerst even inventariseren wie politieke vragen heeft voor de eerste termijn. Dat zijn een drietal. Zag ik bij de VVD ook een hand? Nee, het is een tweetal in totaliteit. Ik ga van rechts naar links. De heer Swets, Student en Stad.

00:17:46

de heer Swets (Student en Stad): Dank, voorzitter. Ik lees in de voorbereidende collegebrief dat het college onder andere lokale ondernemers wil gaan stimuleren om op gemeentelijke reclameprojecten te promoten. Nu leeft er op dit moment best wel wat onvrede onder onze ondernemers vanwege de eerder ingevoerde reclamebelasting. Velen van hen hebben al aangegeven er alles aan te doen om deze belasting niet te betalen. Mijn vraag aan de wethouder is hoe het college deze campagne voor stimuleren dan voor zich ziet, want ondernemers zitten daar volgens mij niet op te wachten op dit moment.

00:18:17

Voorzitter: Dank u wel. De heer Van de Vendel, GroenLinks.

00:18:21

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Voorzitter, ik heb een aantal vragen. Ik zou eerst graag een bevestiging van de wethouder horen dat deze regels vanaf nu gelden voor alle komende aanbestedingen die wij doen, toch? Als we straks bushokjes of vitrines doen, als we die dan niet weghalen, dat deze verboden op

reclame altijd voor deze groepen blijven gelden? Dat is mijn eerste vraag. Mijn tweede vraag gaat ook over de lokale ondernemers. Wat voor manieren zien we om lokale ondernemers in deze aanbesteding juist te ondersteunen in het reclame maken op deze manier? Ik vroeg mij af of er al concreet zicht is op het eventueel minderen van het aantal reclames in de toekomst, en dan voornamelijk wat de mogelijkheden zouden zijn voor het verwijderen van de lichtvitruines op sommige plekken in de stad die zeggen wat voor weer het wordt. Dat zijn mijn vragen.

00:19:25

Voorzitter: Dank u wel. U mag dadelijk de microfoon wel iets meer naar u toehalen. De heer Pechler, Partij voor de Dieren.

00:19:30

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Ik had dezelfde vraag als de eerste vraag die de heer Van de Vendel van GroenLinks net heeft gesteld.

00:19:35

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar mijn linkerkant, de heer Rustebiel, D66.

00:19:41

Voorzitter: Dank, voorzitter. We hebben vorige maand natuurlijk de invoering van de reclamebelasting besproken, met als doel dat ondernemers hun reclame gaan verkleinen. Nu stuurt u zelf een brief naar de raad dat u reclameborden wil gaan verhuren. Ik vraag me af hoe het college dit denkt uit te leggen aan ondernemend Groningen. Het tweede punt is dat het college schrijft dat ze de reclamenota nog niet klaar hebben, maar we bespreken de reclamebelasting en de verhuur van deze borden nu wel. Mijn vraag is of we hier niet beter even mee kunnen wachten tot we een reclamenota hebben, zodat we op een breder niveau over reclame kunnen praten in plaats van dit hapsnap gebeuren.

00:20:17

Voorzitter: Dank u wel. Ik meende bij de heer Dwarshuis zojuist ook een hand zien. De ChristenUnie?

00:20:24

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Wij hebben in het verleden aandacht gevraagd om bij reclames ook relatie-ondermijnende uitingen te weren. We hebben toen gevraagd of dat kon, en dat kon toen niet. Nu komt er een nieuwe aanbesteding. Kan de wethouder aangeven in hoeverre het college dat mee heeft genomen in de afweging, om het voorstel te maken om nu een aantal verboden op te nemen maar die niet? Daar zou ik graag een reflectie van het college op willen hebben.

00:20:56

Voorzitter: Dank u wel. Tot slot de heer Van Veen, PvdA.

00:21:00

de heer Van Veen (PvdA): Dank u, voorzitter. Het staat ook al in de brief, maar juist het Groningse reclamedragend straatmeubilair - ik ga me nog een paar keer verspreken vandaag - is ook een kans voor Groningse ondernemers en Groningse evenementen. Overweegt het college om het in de aanbesteding zo te regelen dat die partijen korting kunnen krijgen als ze gaan adverteren?

00:21:19

Voorzitter: Dank u wel, volgens mij waren dit alle vragen voor de eerste termijn. Ik ga voor de beantwoording naar de wethouder, mevrouw Bloemhoff.

00:21:29

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Dank u wel, voorzitter. Wat we hier doen is dat we op uw verzoek u en de raad een aanbesteding voorleggen. Dat is niet gebruikelijk, want het is een aanbesteding en die kan gewoon verlengd worden zoals meerdere kavels in de aanbesteding. Dit gaat over één kavel. De raad heeft opvattingen over onderwerpen die we wel of niet op onze borden willen, en dat is de reden dat we er hier vandaag over spreken. Er zijn een paar vragen gesteld, allereerst van Student en Stad. Willen lokale ondernemers daar gebruik van maken? Zeker, ze maken daar nu ook gebruik van. Juist die 2-Sign borden zijn bijvoorbeeld interessant. De Abri is een ander verhaal, dat is nogal duur om daar als lokale ondernemer op te staan. Juist een aantal van de borden die nu worden aanbesteed, maken lokale ondernemers in principe graag gebruik van.

00:22:34

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Wij zouden wel graag zien dat we lokale ondernemers een soort voorrang krijgen, of dat we dat nog meer stimuleren, omdat we zien dat het voor lokale ondernemers juist van belang is dat zij hun waren aan kunnen prijzen. Ik ga even naar de vragen die daarover zijn gesteld door GroenLinks en de Partij van de Arbeid. Als het gaat om hoe we die ondernemers zouden kunnen ondersteunen... Het lijkt mij van belang dat we de gesprekken, want er zijn altijd gesprekken in het kader van de aanbesteding, dat we dat vragen. Het doel van lokale ondernemerschap ondersteunen daar vragen. In principe kunnen partijen punten verdienen op basis van kwaliteit en prijs. Het kan één van de criteria zijn op basis waarvan we aanbesteden. Laten we partijen uitdagen om te kijken hoe ze dat kunnen doen. Daar zou de suggestie van de Partij van de Arbeid over tarieven in meegenomen kunnen worden.

00:23:28

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Dan de vraag van GroenLinks, geldt dit straks alleen voor deze aanbesteding of ook voor komende aanbestedingen? We hebben aangegeven dat deze aanbesteding nu op de stapel ligt. De komende aanbesteding is over een aantal jaar, maar wat ons betreft is dit de nieuwe beleidslijn. Dat betekent dat het bij de komende aanbestedingen ook over deze producten zal gaan. Dan de vraag over de lichtvitrites. We kunnen er op korte termijn niet vanaf omdat die in de aanbesteding zitten die in 2028 ingaat. D66 vroeg of we de aanbesteding nu moeten doen of daar beter nog even mee kunnen wachten. Het was al gepland om vorig jaar met de aanbesteding bezig te gaan. Bovendien is het een bestaande aanbesteding, dus de raad kan ervoor kiezen om te zeggen dat we stoppen met die aanbesteding. Dit loopt nu eenmaal en vandaar dat we hebben aangegeven dat je dit in zijn geheel straks bij de reclamenota bespreken. We doen in principe niets nieuws, behalve dat er een aantal producten niet meer op de borden zullen verschijnen op verzoek van de raad. Zo kijkt het college ertegen aan.

00:24:49

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): De ChristenUnie had een vraag over de relatie met Second Love en de nieuwe aanbesteding, zo heb ik begrepen. Het uitgangspunt

is dat wanneer wij iets willen opnemen in een aanbesteding, daar ook beleid onder moet liggen. Op dit moment heeft de gemeente Groningen geen beleid voor Second Love of de wijze waarop mensen hun liefdesleven inrichten. Er is wel beleid op het gebied van vlees, fossiel, gokken en alcohol. Dat zijn onderwerpen waar we beleid voor hebben en waar een coalitieakkoord aan ten grondslag ligt. Die onderwerpen zijn nu meegenomen. Het staat de raad natuurlijk vrij om daar een uitspraak over te doen.

00:25:34

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Ik kan in algemene zin daarover zeggen dat het de vraag is of zoiets in recht stand zal houden. Aan de andere kant kan je je afvragen wie daar bezwaar tegen gaat maken. Wie heeft er belang bij om daar een juridische procedure van te maken? Je moet het beleidsmatig wel heel goed kunnen onderbouwen, en daar hebben we op dit moment twijfels over. Als er natuurlijk een hele duidelijke politieke uitspraak ligt met een goede onderbouwing zouden we daarnaar kunnen kijken. Dit is de reden waarom dat onderwerp er nu niet in zit, voorzitter.

00:26:08

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond of er vragen onbeantwoord zijn gebleven. Dat meen ik niet, dus dan kunnen wij door met de tweede termijn waarin het vooral de bedoeling is dat u uw eigen visie geeft en ook vooral onderling met elkaar in debat gaat. Kijkt u af en toe een klein beetje mijn kant op, dan kan ik u subtiel een teken geven als u richting een afronding moet gaan in verband met de tijd. Wie kan ik als eerste goed woord geven? De heer Pechler, Partij voor de Dieren.

00:26:30

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, voorzitter. Een lang gekoesterde wens van de Partij voor de Dieren gaat met dit voorstel in vervulling. Geen reclame meer voor vlees en fossiele producten op 800 reclameobjecten in onze gemeente. Dat betekent een forse reductie van reclame in onze publieke ruimte voor vervuilende producten en diensten die dierenleed, een klimaatcrisis, de uitholling van onze natuur en milieuschade veroorzaken.

00:26:52

Voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Jacobs, VVD.

00:26:54

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Meneer Pechler, ik ken uw filosofie, dus daar zal ik het verder niet over hebben. Als u fossiele producten niet wil promoten... De hamburger van de Lidl mag niet gepromoot worden, maar het bord fruit van de Lidl met een avocado die met een vliegtuig komt wat nog niet elektrisch vliegt en de sperzieboontjes die uit Ethiopië komen, mogen wel. Vindt u dat niet een beetje hypocriet?

00:27:22

Voorzitter: De heer Pechler.

00:27:24

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dat vind ik niet hypocriet. Die vervoersbeweging is inderdaad veel te groot en absurd, zeker als je het hebt over biologische producten die uit Nieuw-Zeeland worden gehaald. Zelfs als je dat erbij

optelt, is de CO2-uitstoot van die producten nog lager dan die van bijvoorbeeld rundvlees en varkensvlees. Daar moet ik wel bij zeggen dat ik persoonlijk geen avocado's eet, juist om die reden.

00:27:45

Voorzitter: Bedankt voor de toevoeging. U heeft toch nog een aanvullende vraag van mevrouw Jacobs.

00:27:49

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het ging me niet om de CO2-uitstoot, het ging me om het gebruik van fossiele producten. Dat geldt natuurlijk ook voor de pomodori tomaat uit Italië, die iets dichterbij is. Om die producten hier te krijgen, wordt fossiele brandstof gebruikt en dat vindt u dus blijkbaar geen probleem.

00:28:05

Voorzitter: De heer Pechler.

00:28:07

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Omdat voedsel natuurlijk een eerste levensbehoefte is. Als je het over een vliegreis hebt, dan is dat op dit moment zeker geen eerste levensbehoefte. Daarnaast denk ik dat dit aantoont dat we moeten toewerken naar een regionaler voedselsysteem waar we gelukkig als gemeente ook druk mee bezig zijn.

00:28:21

Voorzitter: Hervat u uw woordvoering.

00:28:25

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): We zijn erg blij met de toezegging van de wethouder net in de eerste termijn dat deze beperkingen over een kleine vijf jaar dus ook gelden voor de inhoud van andere reclameobjecten van de gemeente zoals de bushokjes. We kijken reikhalzend uit naar de aangepaste reclamenota volgend jaar en we hopen dat we derden zoals Enexis en KPN kunnen bewegen om inhoudelijke beperkingen in te voeren op de reclame die zij toestaan. Tot zover.

00:28:47

Voorzitter: Dank u wel. Ik zag aanstalten bij mevrouw Jacobs, VVD.

00:28:52

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voorzitter, ons verdriet dit hele pleidooi van dit college natuurlijk heel erg. Het is wat ons betreft het zoveelste hoofdstuk 'hoe pest ik de ondernemer?'. Wat ons betreft is elke ondernemer die legaal in Nederland is, belasting betaalt en die zich aan de regels houdt even lief. Die zouden wat ons betreft reclame mogen maken. Wij zijn geen partij die het uitsluiten van groepen inwoners belangrijk vindt. Hier worden nu groepen ondernemers uitgesloten op wat zij legaal produceren en dat stuit mijn fractie erg tegen de borst.

00:29:28

Voorzitter: U zag de interruptie vast al aankomen. De heer Van Veen, PvdA.

00:29:31

de heer Van Veen (PvdA): Voorzitter, ik vroeg me af hoe de VVD kijkt naar gokreclames. Daarvan is het toch wel duidelijk dat het veel schade toebrengt en dat

veel jongeren en andere mensen daardoor enorm in de schulden zijn gekomen. Is dat niet iets waarvan u wel als partij zegt dat het wel goed zou zijn als daar minder reclame van zou zijn?

00:29:47

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:29:49

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat je daadwerkelijk in alle situaties overheidsingrijpen heel belangrijk vindt. De gokreclame mag niet, maar het gokken mag wel. Dat is natuurlijk een hele bijzondere activiteit. Je mag reclame maken voor een evenement. Als een casino artiesten heeft, mag je daar her en der wel reclame voor maken. Dat vind ik lastig. Dat is overigens landelijk beleid en dat hebben we landelijk met elkaar afgesproken, dus daar hebben we het hier niet over. We hebben het over een lokale aanscherping, en daar heeft mijn fractie veel moeite mee. Dat hebben we op twee punten. Ten eerste vinden wij dat we mensen uitsluiten. Wat ons betreft is er op onze lokale reclamezuil een plek voor iedereen en zouden wij niet willen uitsluiten. Wij zouden dus graag een inclusieve gemeente willen zijn.

00:30:30

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Zoals ik net in het debat met meneer Pechler heb gezegd, vind ik het nogal hypocriet dat je voor allerlei producten van over de hele wereld wel reclame mag maken. Je mag zelf niet vliegen, maar de tomaat en de avocado mogen wel vliegen. Even ter herinnering, en dat verbaast misschien wel, maar ik zal het toch even vertellen. Er is een rapport van de FAO, de Voedsel- en Landbouworganisatie van de VN, uitgekomen. Dat rapport zegt dat de vergroting van de wereldwijde vleesconsumptie de oplossing is voor het oplossen van het hongerprobleem in de wereld. Het pleit voor innovatie en intensivering van de veehouderij en noemt daarin specifiek Nederland en Nieuw-Zeeland als voorbeeld. We kunnen de VN ook ontkennen, maar dat is een rapport wat kortgeleden is uitgekomen. Misschien kunnen er ook nog eens over nadenken of we vlees daadwerkelijk als een crimineel goed moeten zien.

00:31:29

Voorzitter: Ik denk dat we het er vooral nog even over gaan hebben. U heeft een tweetal interrupties. Allereerst de heer Van Veen, PvdA.

00:31:35

de heer Van Veen (PvdA): Ik had nog een korte vervolgvraag over hoe je dan kijkt naar bijvoorbeeld tabaksreclame. Daarvan heeft de landelijke wetgeving gezegd dat we dat niet meer moeten doen. Stel, we zouden theoretisch in Groningen de mogelijk hebben om daarvan af te wijken. Zouden we dan dus ook wat de VVD betreft dat weer moeten gaan toestaan in Groningen?

00:31:50

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:31:52

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Als u een voorstel zou doen om af te wijken van de landelijke richtlijn om tabaksreclame toe te staan, zou ik op voorhand niet zeggen dat ik daartegen zou stemmen. Ik voel op dit moment niet de behoefte om een voorstel

te doen om de landelijke regels te negeren, maar dat zit ook meer in mijn staatsrechtelijke aard om dat niet per se te willen.

00:32:10

Voorzitter: Er is nog een interruptie van de ChristenUnie. De heer Dwarshuis.

00:32:14

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Ik was even van mijn à propos omdat ik deze vraag niet helemaal had verwacht van de heer Van Veen. Mevrouw Jacobs ken ik als lid van een partij die toch veel dingen mogelijk willen maken, niet te veel willen verbieden en de markt ook wat ruimte bieden om te vliegen met avocado's. U weet toch ook dat we in Nederland, naast de cijfers van de VN, veel te veel vlees eten? De gezondheidsraad zegt dat het te veel is om gezond voor ons te zijn. Hoe ziet u het dan voor u om die gedragsverandering minder op gang te krijgen, als we dat bijvoorbeeld niet gaan verbieden in reclame?

00:32:52

Voorzitter: Mevrouw Jacobs?

00:32:54

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Overigens pleit ik er niet voor dat wij in Nederland meer vlees consumeren. Dat zegt de FAO ook niet, dus dat zeg ik ook niet. Het gaat om de productie. Wij hebben op dit moment geen reclameverbod op vlees. U weet dat de cijfers van de vleesconsumptie naar beneden gaan. De vraag is of een reclameverbod of de hamburger op een gemeentelijke Abri de vleesconsumptie harder laat dalen dan dat het besef van de Nederlander de vleesconsumptie laat dalen. Ik geloof in het laatste en misschien gelooft u in het eerste, dat kan.

00:33:27

Voorzitter: Toch nog een interruptie? De heer Pechler, Partij voor de Dieren.

00:33:30

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Voorzitter, ik vraag me af of mevrouw Jacobs het met mij eens is dat ze een beetje doet aan cherry picking, aangezien ik na één minuutje googelen al meerdere rapportages van de Verenigde Naties en United Nations Environment Program heb gevonden die juist aandringen op het reduceren van de consumptie van vlees en zuivel om het klimaat te redden.

00:33:53

Voorzitter: Mevrouw Jacobs?

00:33:55

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het gaat om het reduceren van de vleesconsumptie daar waar de vleesconsumptie groot is. Daar waar de vleesconsumptie heel miniem is, kan het helpen om de gezondheid te vergroten. Daarom wordt de gepleit om de vleesconsumptie op een effectieve, intensieve en innovatieve manier te doen, waarbij Nederland en Nieuw-Zeeland als voorbeeld worden gebruikt. Volgens mij gingen het daar niet om, het ging erom dat ik de vleesindustrie niet als persona non grata op onze reclamezuilen wil hebben. Een persona non grata is haast alsof je iemand criminaliseert, en dat zou ik niet graag willen.

00:34:32

Voorzitter: Dank u wel. Alle rapporten zijn achteraf te lezen voor de

geïnteresseerden. Voor woordvoering is het woord aan de heer Swets, Student en Stad.

00:34:39

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter.

00:34:44

Voorzitter: Mevrouw Jacobs heeft nog een relevante toevoeging.

00:34:48

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Mijn excuses, ik had aan het begin moeten zeggen dat mijn woordvoering mede namens de Stadspartij 100 procent voor Groningen was.

00:34:57

Voorzitter: Dank u wel. De heer Swets?

00:34:59

de heer Swets (Student en Stad): Ik ga verder waar ik was gebleven voordat ik zo bruto werd onderbroken. De fractie van Student en Stad vindt het goed dat we consumenten tegen zichzelf in bescherming nemen door voor hun en voor de wereld waarin we leven schadelijke producten uit te sluiten. We begrijpen de keuzes en uitsluitingen die gemaakt zijn door het college, maar het voelt voor ons soms wel wrang dat een vastgoedketen bijvoorbeeld wel plantaardig junkfood mag blijven aanbieden. Ik heb het even opgezocht, een crispy chicken burger van een niet te noemen multinational bevat bijvoorbeeld ook ruim 600 calorieën en is ook gemaakt van bewerkt voedsel, en die mag wel blijven adverteren. In die zin zou onze fractie het eigenlijk ideaal vinden, en daar doelde meerdere partijen in de eerste termijn ook al een beetje op, als de gemeentelijk aanbesteden reclame-uitingen vooral ten goede zouden komen aan de Groningse lokale middenstanders en sociaal-culturele instellingen. Het liefst ook voor een aantrekkelijk tarief.

00:35:59

de heer Swets (Student en Stad): Ik kom toch weer even terug op mijn vraag van de eerste termijn. Er wordt meer gestimuleerd dat lokale ondernemers ook gebruik maken van die aanbestede reclame, dat terwijl de gemeente kortgeleden de reclamebelasting heeft ingevoerd. In die zin vinden wij het een beetje ongemakkelijk om ondernemers erop te wijzen waar je nog meer reclame kan maken voor een fors tarief.

00:36:24

Voorzitter: Voordat u verdergaat, heeft u een interruptie van de heer Van de Vendel, GroenLinks.

00:36:29

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag over het ondersteunen van lokale ondernemers door middel van deze reclames die inderdaad veel gebruikt worden door lokale ondernemers. Nu levert ons dit drie ton per jaar op, deze A0-frames. Dat gaat naar de hoogste bidder, zo werkt dat nu eenmaal. Op het moment dat we het alleen aan lokale ondernemers en culturele instellingen zouden aanbieden, wat een goed streven is, kost dat ons wellicht geld. Bent u bereid om daar geld voor te vinden in de toekomst als dat inderdaad zou kunnen?

00:37:02

Voorzitter: De heer Swets.

00:37:04

de heer Swets (Student en Stad): Ik moet dan wel even wachten tot er concrete bedragen voor liggen, maar ik denk dat we sowieso in deze gemeenteraad veel en met een meerderheid ook hebben gepleit voor het ondersteunen van lokale ondernemers en het reduceren van grote multinationals en eenheidsvestigingen in de door de SP verwoorde yuppenbinnenstad. Ja, ik denk dat wij er zeker voor open staan om te kijken naar hoe we juist meer ruimte kunnen bieden aan lokale ondernemers. Op zich vinden wij het totaal aantal reclame-uitingen in de openbare ruimte verminderen ook prima, maar we vinden het wel heel belangrijk dat er wel genoeg ruimte blijft voor aankondigingen met publiek belang en aankondigingen van maatschappelijk culturele instellingen.

00:37:44

de heer Swets (Student en Stad): In het verlengde daarvan vinden wij dat de gemeente, maar ook de gemeenteraad in het bijzonder, meer zichtbaar moeten zijn voor onze inwoners. Daarom overwegen wij ook om volgende week tijdens de raadsvergadering met een motie te komen om de online zichtbaarheid van de gemeente en de raad in aanloop naar bijvoorbeeld de verkiezingen van 2026 te vergroten. Daarmee kunnen we het aantal uitingen in de openbare ruimte terugdringen en tegelijkertijd de bewustwording onder onze inwoners vergroten over wat de politiek en de gemeente allemaal doen. Dank u wel.

00:38:14

Voorzitter: Bedankt. Ik zie wat vingers. Mevrouw Jacobs, een interruptie van de VVD.

00:38:19

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Bent u het met mij eens, vraag ik via de voorzitter, dat met name dit soort plekken waar reclame zit, ook het wildplakken voorkomt en dat het verminderen misschien het wildplakken in de hand werkt? Dat zie je in steden waar weinig ruimte is, zoals Amsterdam en Berlijn, dat juist het wildplakken veel op geld doet, en dat verrommeld misschien nog wel meer.

00:38:42

Voorzitter: De heer Swets.

00:38:45

de heer Swets (Student en Stad): Ik denk niet dat het goed is om rekening te houden met mensen die eventueel de regels gaan verbreken als we de regels wat strenger maken. Ik zie dat probleem niet zo.

00:38:54

Voorzitter: Helder. Voor woordvoering de heer De Haan, CDA.

00:38:59

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dit college wil het aantal reclames in de gemeente fors terugdringen, zo valt te lezen. Daarom pakt het college ondernemers ook hard aan met de reclamebelasting. Hier hebben we een paar weken geleden felle debatten over gevoerd en het leidde zelfs tot een motie van afkeuring. Je mag dan verwachten dat je zelf ook in de spiegel kijkt, dat je kritisch bent op je eigen reclamegebruik en de reclames waar jij geld aan verdient. En dan verschijnt dit

voorstel, en dan valt de mond van mijn fractie open. Niet minder reclames, we gaan vrolijk verder op de ingeslagen weg. Dezelfde lokale ondernemers die al moeten gaan betalen voor reclames worden nog even gestimuleerd om reclames in te kopen bij de gemeente. Snapt u het nog? Ik kan het niet uitleggen. Ik weet dat D66 eerder al met een voorstel zou komen om te stoppen met het aanbesteden van reclames als gemeente, en mijn fractie kan dat voluit steunen. Ik zou dit college, deze coalitiepartijen...

00:40:05

Voorzitter: Meneer De Haan, u heeft een tweetal interrupties. Allereerst van de heer Van de Vendel van GroenLinks.

00:40:11

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Ja, ik stel nogmaals de simpele geldvraag. Die drie ton per jaar, bent u bereid om dat op een andere manier te vinden? Dan stoppen we helemaal met het aanbesteden van de A0-frames vanaf nu.

00:40:20

de heer De Haan (CDA): Zeker, dat zal ook deel uitmaken van het voorstel.

00:40:24

Voorzitter: De heer Brandenburg, SP.

00:40:27

de heer Brandenburg (SP): Mijn vraag is hetzelfde, want hierover hebben we bij de begroting afgelopen keer niets gezien. Waar gaat het dan nu vandaan komen?

00:40:38

Voorzitter: De heer De Haan, u krijgt het woord.

00:40:39

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dat zullen de SP en GroenLinks volgende week zien. Ik gaf al aan dat D66 aan een voorstel werkt. Dat zult u tegemoet zien, want wij roepen de coalitie en dit college op om ook zelf te doen wat je van een ander vraagt. Als we dan kijken naar de inhoudelijke voorstellen die het college doet in deze brief...

00:41:01

Voorzitter: U heeft toch nog een vervolgvraag op het vorige punt. De heer Brandenburg.

00:41:05

de heer Brandenburg (SP): In het kader van doen wat je van de ander vraagt, was het wel sympathiek geweest als u ons bij dit voorstel had betrokken. Dan hadden we mee kunnen denken om het misschien beter te maken.

00:41:17

Voorzitter: De heer De Haan.

00:41:18

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik wil het omdraaien. Ik ging naar dit debat en ik had deze inbreng opgezet. Ik had verwacht dat de coalitie hier juist mee zou komen. Het was de coalitie die fel tegen de reclame ageerde tijdens het debat over de reclamebelasting. Ik heb tot nu toe überhaupt nog geen woord gehoord over het stoppen met reclames. Dit is waar we invloed op hebben en niemand heeft het over

het feit dat we hier ook mee zouden kunnen stoppen. Waar gaat het over? Het is een betuttelend voorstel over het stoppen met vlees en vliegen. Hoezo stoppen we überhaupt niet met reclames als de coalitie dat zelf zo belangrijk vindt?

00:41:55

de heer De Haan (CDA): Wat het CDA betreft, gaat het ook puur om het maken van een politiek punt. Neem bijvoorbeeld het verbod op reclame voor vlees. Wat ons betreft helpen dit soort discussies juist niet in de transitie die we willen maken met veel boeren, het werkt polariserend. Het college geeft aan dat ze hiervoor kiest vanuit het oogpunt van het klimaat en volksgezondheid. Als we het dan over volksgezondheid hebben, kan ik nog wel 100 producten noemen die ook niet goed zijn voor de gezondheid. Waar trek je de lijn? Verbieden we in de toekomst ook alle fastfoodreclame en reclame voor chips, koekjes, snoep en energiedrank? Dat is een grapje naar de heer Swets.

00:42:28

de heer De Haan (CDA): Als we bijvoorbeeld kijken naar de reclames over fossiel, liggen er ook een paar discussiepunten, bijvoorbeeld over gascontracten. Dat is informatie die voor veel inwoners van belang kunnen zijn, want niet alle Groningers hebben immers de luxe om al van het gas af te zijn. Als we het hebben over de vliegtickets, moet ik denken aan de veelbesproken column in het NRC het afgelopen weekend. Ik denk dat velen de column al langs hebben zien komen. We dronken sojamelk, we bleven vliegen. We blokkeerden de A12, we bleven vliegen. Misschien kunnen we straks ook aan de column toevoegen: we verboden reclames, maar we bleven vliegen. Dat is wat mij betreft de hypocrisie van links Nederland. Wat moet er dan wel gebeuren? We zijn blij dat er landelijk besloten is een einde te maken aan reclames voor het online gokken. Een landelijk en effectief beleid zonder symboolpolitiek, dat is wat ons betreft de manier.

00:43:20

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van de Vendel, GroenLinks.

00:43:24

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Ik vind het toch jammer dat ons hypocrisie wordt verweten. Het is natuurlijk altijd lastig om in dit klimaatvraagstuk, in elk vraagstuk, roomser dan de paus te zijn. Iedereen moet wel eens ergens heen, gelukkig gaan er steeds meer treinen. Bent u het ook met mij eens dat elk klein stapje wel helpt en dat je niet iedereen alleen kan verwijten wat er niet goed gaat? Je kan ook trots zijn op de dingen die wel goed gaan en de stappen die we zetten en zeggen dat dit de weg is die we moeten gaan.

00:43:53

Voorzitter: U heeft nog 30 seconden, meneer De Haan.

00:43:55

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dan ga ik even terug naar de verkiezingstijd, want dat heeft me echt geïrriteerd. Dan hebben we hier discussies gehad over de reclamebelasting en dan kom ik vervolgens overal, op elke paal, Frans Timmermans en Esther Ouwehand tegen. We hebben een discussie gehad over het stoppen met flyers omdat het slecht is voor het klimaat, en dan vind ik vervolgens een flyer van de Partij van de Arbeid-GroenLinks in mijn bus. Ja, dat noem ik hypocrisie.

00:44:19

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Dwarshuis, ChristenUnie. Graag een korte interruptie en een kort antwoord.

00:44:24

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Ik ben blij dat het CDA ziet dat reclame de wereld niet altijd beter maakt en dat ze daar paal en perk aan willen stellen. Heeft u niet het idee dat u de lokale ondernemer dan nog meer mogelijkheden ontnemt om te kunnen adverteren?

00:44:40

Voorzitter: Meneer de Haan, een zeer korte reactie?

00:44:42

de heer De Haan (CDA): Nee, dat heb ik niet. We hebben het hier over 500 van de 2.500 borden. Dit is iets waar we als gemeente zelf invloed op hebben. Als we het als gemeente van belang vinden om minder reclames in de openbare ruimte hebben, zou dit iets zijn waar we juist op kunnen focussen in plaats van een reclamebelasting om de ondernemers te pesten.

00:45:03

Voorzitter: We gaan door naar de volgende woordvoering. Wie wenst het woord? De heer Van de Vendel, GroenLinks.

00:45:10

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Voorzitter, dank u wel. Wat is dit een mooie dag voor de wereld. De internationale politiek heeft besloten om fossiele brandstoffen uiteindelijk toch uit te faseren. Wij zetten in Groningen ook een stapje naar een duurzame, eerlijkere en gezondere toekomst. Vanaf nu stellen we namelijk bij het aanbesteden van reclames een verbod in op reclames voor vlees, gokken en alcohol. Het is inderdaad een lang gekoesterde wens van GroenLinks. We zijn blij dat dit nu daadwerkelijk uitgevoerd wordt in alle toekomstige aanbestedingen. Om dan even verder in te gaan op de vragen en opmerkingen die al gemaakt zijn in deze discussie....

00:45:44

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Het zou inderdaad best een idee zijn om alle reclames die wij aanbesteden te verbieden, maar op dit moment denk ik dat we daar geen financiële middelen voor hebben. Als we die middelen met elkaar kunnen vinden, zou het best een manier zijn om ernaar te kijken. Wat we gelukkig zien in de brief is dat er door het college gekeken wordt naar andere manieren waarop wij het aantal reclame-uitingen in de gemeente kunnen laten afnemen. Er staat in dat dit nu moet, los daarvan. Ik denk dat het een goede stap is en dat we inderdaad kunnen uitkijken naar op welke manieren dat kan gebeuren. Ik hoop dat daar grote stappen in genomen kunnen worden in de toekomst.

00:46:23

Voorzitter: Dank u wel. Het is me niet duidelijk of er een interruptie was van het CDA. Toch wel, de heer De Haan?

00:46:28

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, het gaat GroenLinks om financiële redenen,

daarom blijven we dit doen. Als we ergens drie ton zouden kunnen vinden, stoppen we met de aanbesteding van reclames. Het gaat puur om het geld.

00:46:45

Voorzitter: De heer Van de Vendel, GroenLinks.

00:46:49

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Er zijn volgens mij twee redenen waarom deze reclames inderdaad op dit moment gedaan worden. Eén is vanwege het geld, twee is vanwege het feit dat dit een manier is van reclame maken die voor lokale ondernemers juist goed gebruikt kan worden en veel gebruikt wordt. Je ziet bij deze manier van reclame maken dat er veel gebruikt van gemaakt wordt door lokale ondernemers, in tegenstelling wat het college ook aangaf, zoals bijvoorbeeld bij de Abri's en andere manieren van grootschalige reclamecampagnes. Het is ook toegespitst op het lokale publiek, en op die manier vervult het een nichemarkt in het reclame aanbod. Die combinatie van dingen is denk ik heel belangrijk vanwege het overleg met de ondernemers en met de boekhouding van de gemeente over of daar mogelijkheden zijn.

00:47:37

Voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een vervolgvraag van de heer De Haan.

00:47:41

de heer De Haan (CDA): We doen dit voor de lokale ondernemer. Wat voor de lokale ondernemers volgens mij echt goed werkt, is dat ze kunnen laten zien waar hun winkel zit, wat hun aanbiedingen zijn en wat ze op hun pand doen. Dat wil u vervolgens gaan belasten. Daar zit toch een tegenstrijdigheid in?

00:47:56

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Dat willen we inderdaad gaan belasten boven een bepaald minimum of maximum, boven een bepaalde afmeting. Zo kan je inderdaad nog goed zien waar een bepaalde winkel is. Als je daarboven reclame maakt, maak je gebruik van de openbare ruimte, net als wat je doet als je reclame maakt op A0 of op een ander formaat. Je maakt gebruik van openbare ruimte en daar betaal je voor.

00:48:18

Voorzitter: Laten we de discussie over reclamebelasting inderdaad niet overdoen bij de aanbesteding van de reclame. Zijn er op dit punt nog interrupties? Allereerst mevrouw Jacobs van de VVD.

00:48:29

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank, voorzitter. U wil lokale ondernemers stimuleren om reclame te maken. We hebben het er al over gehad dat die lokale ondernemer waarschijnlijk geen geld meer heeft om reclame te maken. U bent daar natuurlijk heel selectief in, want u sluit de lokale slager en de lokale reisorganisatie die vliegreizen naar Noorwegen aanbiedt wel uit. Dat heb ik goed begrepen, toch?

00:48:51

Voorzitter: De heer Van de Vendel.

00:48:53

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Dat heeft u op deze manier absoluut goed

begrepen, en dat is omdat deze dingen een negatieve impact hebben op de gezondheid van onszelf of de gezondheid van de planeet. Dat moeten we ook in ogenschouw nemen.

00:49:04

Voorzitter: Nog een laatste interruptie op dit punt. De heer Swets, Student en Stad.

00:49:08

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De heer Van de Vendel vroeg mij in mijn woordvoering een vraag en die wil ik een beetje terugkaatsen. Ik hoor in zijn woordvoering het belang van lokale ondernemers onderstrepen, en tegelijkertijd de financiële worsteling van het noodzakelijk kwaad, die reclame. Is de heer Van de Vendel dan bereid om mee te kijken naar waar we voor een klein financieel offer lokale ondernemers meer kunnen steunen. Kunnen we bijvoorbeeld in de aanbesteding opnemen dat het niet altijd naar de hoogsteieder hoeft te gaan zodat we juist ruimte bieden voor lokale ondernemers.

00:49:40

Voorzitter: De heer Van de Vendel.

00:49:42

de heer Van de Vendel (GroenLinks): Zowel ik als de wethouder heeft naar aanleiding van mijn vragen al toegezegd dat hier zeker ruimte voor moet zijn. Volgens mij ligt de verantwoordelijkheid hiervoor uiteindelijk bij het college. Het lijkt mij goed dat er goed naar gekeken wordt en er een goede afweging wordt gemaakt tussen de kosten en baten daarvan.

00:50:04

Voorzitter: U heeft een korte vervolgvraag van de heer Swets, en dan kunt u vervolgens in de beantwoording...

00:50:08

de heer Swets (Student en Stad): Mijn vraag is al beantwoord in de laatste zin.

00:50:09

Voorzitter: In dat geval, hervat u uw woordvoering. Alles is al beantwoord in de interrupties. De heer Rustebiel, D66.

00:50:20

de heer Rustebiel (D66): Dank, voorzitter. Een jaar of vijftien geleden deed ik een Erasmus semester in Salzburg vanuit mijn studie, dan mag je een half jaar op uitwisseling. Salzburg is natuurlijk een mooie stad die veel mensen kennen van de Sound of Music. Google het maar eens, in de winkelstraat in de Getreidegasse hebben zij alle reclame-uitingen geüniformeerd. Ze hebben de reclame allemaal in koper en brons uit laten werken. De gemeente heeft dat gereguleerd en dat heeft het straatbeeld veel goeds gedaan. Dat soort dingen hadden wij hier met elkaar ook kunnen bedenken.

00:50:51

de heer Rustebiel (D66): We hebben daar in het voorjaar ook schriftelijke vragen over gesteld. Wat zouden we kunnen doen, als we reclame hinderlijk vinden en de boel op willen knappen, om dat vorm te geven? Daar is toen geen concreet antwoord opgekomen. Wat er is gekomen is inderdaad het voorstel van de reclamebelasting

en nu, paradoxaal genoeg, ook een voorstel om zelf reclame aan te besteden. Dat vinden wij inderdaad hypocriet. Als je ondernemers gaat belasten omdat ze hun reclame terug moeten brengen, kan je zelf niet zomaar de aanbesteding uitschrijven zoals je altijd al deed om daarmee het geld binnen te halen wat je nodig denkt te hebben. Je moet ook zelf in de spiegel kijken en je eigen beleid aanpassen, en dat is echt heel erg raar. Ik denk dat ondernemend Groningen niets van deze collegebrief begrijpt.

00:51:33

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:51:35

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Ik begrijp dat alles wat meneer Rustebiel niet met elkaar kan rijmen per definitie hypocriet is. Maar goed, dat is dan maar zo. Als u daar schriftelijke vragen over gesteld heeft en hele goede ideeën heeft, kunnen we dan ook initiatief verwachten van uw partij?

00:51:52

Voorzitter: De heer Rustebiel.

00:51:54

de heer Rustebiel (D66): Dat hebben we gedaan in die schriftelijke vragen, die zijn breed ingediend. U heeft de antwoorden ook ontvangen. Daar is toen niet veel mee gedaan. Er is voor gekozen om voort te gaan op de bestaande weg. Ik zei net ook al: we hadden eerst die reclamenota aan moeten passen, dat was veel logischer geweest. Ik heb voor het debat van vandaag mijn huiswerk gedaan. Als we echt vinden dat die reclame kunnen verminderen, kan dat en wat kost dat dan? Als we deze aanbesteding niet uitschrijven, scheelt dat drie ton aan inkomsten. Juridisch gezien zijn er helemaal geen belemmeringen om dat te doen. We kunnen stappen nemen om die reclame te verminderen zonder dat we die ondernemers daarvoor zouden belasten, en dat was een veel logischere volgorde geweest. Dat vind ik een beetje merkwaardig.

00:52:30

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag van de heer Dwarshuis.

00:52:33

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Ik hoor een ander argument van de heer Rustebiel. Dat is een mooi argument, maar ik vroeg of wij ook een initiatief van u kunnen verwachten als u reclame op een andere manier zou willen vormgeven. Ik vind het boter bij de vis als u alleen zegt dat het op veel betere manier kan dan wat het college voorstelt.

00:52:48

Voorzitter: De heer Rustebiel.

00:52:50

de heer Rustebiel (D66): Daar zijn wij toe bereid. Ik denk dat we best kunnen kijken hoe andere steden doen. Ik noemde Salzburg, maar in Frankrijk zijn er ook een aantal voorbeelden. Ze zijn daar met ondernemers gaan samenwerken om het straatbeeld op te knappen zonder direct in de belastingreflexen te schieten. Het lijkt

me interessant om daar samen met degenen die dat willen daar een voorstel voor uit te werken.

00:53:09

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Brandenburg, SP.

00:53:16

de heer Brandenburg (SP): Ik rijd wel eens langs dat soort borden, die hangen onder bruggen of op gemeentelijke panden. Ik zie er vaak reclame op staan van lokale supermarkten, schoolfeesten of iets wat in Simplon of De Poort is. Je kan erover twifelen of die reclame nuttig is of niet. Ik begrijp de hypocrisie die u hier probeert aan te tonen, maar zou u echt zo ver willen gaan dat juist dat soort reclame niet meer mag in onze stad?

00:53:47

Voorzitter: De heer Rustebiel?

00:53:49

de heer Rustebiel (D66): Er zijn naast deze zuilen nog andere manieren om reclame te maken, het hoeft niet alleen maar op straat. Ik denk dat het heel logisch is, als je kijkt wat het gemeentelijk beleid en uw beleid is, dat je zegt dat we de aanbesteding misschien niet moeten doen. Ik ben bereid om volgende week een voorstel te doen. Ik nodig u ook uit om mee te denken. Mijn collega naast mij heeft het inderdaad al verkapt, maar ik moest voor vandaag nog wat voorwerk doen. Ik ga graag met u in gesprek om te kijken of we hiermee kunnen stoppen, want ik denk dat het richting ondernemend Groningen een heel logisch voorstel is om te doen. Als je reclamebelasting terug wil brengen, moet je niet zelf reclame aan gaan besteden. Dat is mijn voorstel.

00:54:26

Voorzitter: Er zijn meerdere interrupties, zie ik. Ik wil de heer Rustebiel even de gelegenheid geven om woordvoering af te maken. Hervat u uw woordvoering.

00:54:37

de heer Rustebiel (D66): Als er nog vragen zijn, kan ik die nog beantwoorden.

00:54:39

Voorzitter: In dat geval heb ik niets gezegd. Ik zag een drietal handen. Zijn de interrupties nog steeds aan de orde? De heer Brandenburg, een vervolgvraag.

00:54:47

de heer Brandenburg (SP): Even kort, want ik ben wel benieuwd of D66 in dit plan wat ze binnenkort naar ons toe gaan sturen ook heeft gesproken met lokale ondernemers. Vinden zij echt dat deze reclames weg moeten? Daar ben ik oprecht benieuwd naar.

00:55:02

Voorzitter: De heer Rustebiel.

00:55:03

de heer Rustebiel (D66): Het is vooral uw beleidslijn dat de reclames verminderd moeten worden. Het is ook een beleidslijn waar wij ons wat bij voor kunnen stellen.

00:55:10

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Van Veen, PvdA.

00:55:16

de heer Van Veen (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Gaat u dit indienen omdat u doorredeneert en zegt: als ik in het college had gezeten en die reclamebelasting was ingevoerd, had ik dit willen doen? Of gaat u dit indienen omdat u oprecht vindt dat deze aanbesteding gestopt zou moeten worden?

00:55:31

Voorzitter: Via de voorzitter graag. De heer Rustebiel.

00:55:34

de heer Rustebiel (D66): Het was nog veel beter geweest als we een integraal beleid hadden gehad om de welstand in de binnenstad en in de omgeving op orde te krijgen. Ik heb een aantal steden genoemd die dat veel beter doen, dus dat was nog veel beter geweest. Wij kiezen er blijkbaar voor om deze onderwerpen stuk voor stuk te agenderen in plaats van een integraal beleid te bespreken, dus dit ligt nu voor. Dat is het voorstel wat ik volgende week wil gaan doen.

00:55:52

Voorzitter: Dank u wel. Er was nog een nieuwe interruptie. De heer Pechler, Partij voor de Dieren?

00:55:59

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Ik heb in het betoog van de heer Rustebiel van D66 volgens mij niet gehoord wat de mening van D66 is over de inhoudelijke beperkingen die worden voorgesteld wat betreft reclame-uitingen in deze collegebrief.

00:56:09

Voorzitter: Voor een slotreactie geef ik het woord aan de heer Rustebiel.

00:56:12

de heer Rustebiel (D66): Ik kan me voorstellen dat als je als college een lijn voorstaat waarin je bijvoorbeeld fossiele brandstoffen wil verminderen, je dan niet je eigen reclamebord aan Shell gaat verhuren. Daar kan ik me best wat bij voorstellen. Ik denk dat we even terug moeten naar de discussie die we al wat langer voeren over reclame in de openbare ruimte.

00:56:27

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering, de heer Van Veen van de PvdA.

00:56:33

de heer Van Veen (PvdA): Bedankt voor het woord, voorzitter. Zoals al een beetje bleek uit mijn interruptie bij de VVD, maken we ons als PvdA echt zorgen over de gokindustrie en de manier waarop dat zoveel Groningers in hun ban heeft. Daardoor zijn ze bijvoorbeeld uiteindelijk ook in de schuldsanering terecht gekomen. Wij blijven ons verbazen dat er nog zoveel van op straat te zien is. Ik hoef maar één YouTube-filmpje te kijken of ik heb een gokreclame. We vinden het dan ook belangrijk en goed dat het college dit type reclames nu in ons eigen reclamationdragend straatmeubilair verder een halt toeroept.

00:57:00

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Haan.

00:57:04

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, dit doet het college toch niet? Dit is toch landelijk beleid? Of ziet het CDA dat anders?

00:57:09

Voorzitter: De heer Van Veen.

00:57:11

de heer Van Veen (PvdA): Helaas, dat ziet het CDA niet goed. Het is nu nog steeds toegestaan om gokreclames te hebben, en met deze besteding kiezen wij als gemeente Groningen er specifiek voor om op onze borden geen gokreclame meer te hebben. Ik zie u nu druk googelen, ik ben benieuwd naar uw reactie zo. Ik ga verder met mijn woordvoering. Hetzelfde geldt voor alcoholreclames. De PvdA pleit absoluut niet voor een drooglegging van Groningen, maar voor geen reclames voor zoete mixdrankjes die bijvoorbeeld niet te onderscheiden zijn van frisdrank. Het is goed dat de gemeente Groningen daar op haar eigen borden geen ruimte meer voor geeft. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor de tabaksindustrie.

00:57:46

de heer Van Veen (PvdA): Voorzitter, we hebben als Groninger gemeenteraad grote ambities als het gaat om klimaat. We willen in 2035 klimaatneutraal zijn en dan is het ook logisch dat we op onze eigen borden geen reclame in tegenovergestelde richting promoten. We zijn ook blij dat het college dit aanpakt. Het is goed dat het college deze verantwoordelijkheid neemt. Eerder gaf mijn partij het al aan, het tegengaan van verrommeling kan voor de PvdA een bijkomstig doel zijn om reclame te willen verminderen. Tegelijkertijd hoeft reclame natuurlijk niet altijd verrommelig te zijn, en we kijken dus ook altijd kritisch mee. Reclame neemt wel openbare ruimte in en heeft daar effect op, en dat hoeft niet altijd slecht te zijn. Voorzitter, we moeten ons wel realiseren dat deze reclame nuttig kan zijn voor ondernemers. We hadden het net bijvoorbeeld over de Oosterpoort en Spot. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk ook nog inkomsten. Het ging net al over de drie ton, en ook daarbij moeten we wel rekening houden dat we dat geld daarna weer kunnen gebruiken voor onze inwoners en ondernemers.

00:58:44

Voorzitter: U zag de interruptie al aankomen. Mevrouw Jacobs, VVD.

00:58:48

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Die drie ton komt dus rechtstreeks ten goede aan de ondernemers. Gaat die naar het Ondernemersfonds Groningen?

00:58:53

Voorzitter: De heer Van Veen.

00:58:54

de heer Van Veen (PvdA): Volgens mij is het gebruikelijk om in Groningen geen geld te oormerken, dus dat zullen we hiermee ook niet doen. Als je kijkt naar wat we uitgeven, bijvoorbeeld aan investeringen in de openbare ruimte, staat het volgens mij niet tot elkaar in verhouding.

00:59:08

Voorzitter: Een vervolgvraag van mevrouw Jacobs.

00:59:11

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dan gaat het op de grote ruif en daar doen we alles aan, ook de openbare ruimte, maar ook aan een basisbaan, bijvoorbeeld.

00:59:17

de heer Van Veen (PvdA): Ja, het gaat om de grote ruif.

00:59:19

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dus het komt ten goede aan de grote ruif waar we uit plukken. Niet aan de ondernemers.

00:59:24

Voorzitter: De heer Van Veen.

00:59:24

de heer Van Veen (PvdA): Het komt ten goede aan de grote ruif en daardoor komt het dus ook ten goede aan de ondernemers. Ook ben ik blij met de antwoorden van de wethouder net dat korting voor lokale ondernemers onderdeel van de aanbesteding kan zijn. Wat ons betreft moet dat ook het geval zijn. Ik zou nog graag van de wethouder een toezegging horen dat dit er ook daadwerkelijk onderdeel van wordt.

00:59:44

Voorzitter: In dat geval heeft u een vraag van de heer Rustebiel, D66.

00:59:48

de heer Rustebiel (D66): Ik herhaal wat ik in de woordvoering zelf ook zei. Mist u in dit voorstel ook niet de reflectie op het eigen reclamebeleid? Aangezien wij ondernemers vragen om hun uitingen terug te dringen. Is het dan niet vreemd dat het college doorgaat op oude voet en hun eigen reclame aanbesteed alsof er verder niks gebeurd is?

01:00:04

Voorzitter: De heer Van Veen.

01:00:07

de heer Van Veen (PvdA): Dat heb ik in de sessie destijds bij reclamebelasting aangegeven. Ik heb ook tegen de gemeente gezegd dat we het goede voorbeeld moeten geven. Ga kijken naar de eigen panden, ga bijvoorbeeld daar de reclame-uitingen terugbrengen. Volgens mij gaan we dat ook doen, en dat is heel goed. Het gaat bijvoorbeeld om uitingen voor evenementen en dergelijke. We vinden dat het nog steeds mogelijk moet zijn mits ervoor betaald wordt, en dat is ook onderdeel van dit voorstel. Voorzitter, ik ga naar mijn afronding toe.

01:00:31

Voorzitter: Bijna. U heeft nog een vraag van de heer De Haan.

01:00:34

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik ben toch wat verward. In de brief staat dat de doelstelling van dit college is om het aantal reclame-uitingen te verminderen. Als ik

dan de Partij van de Arbeid hoor spreken, ziet u ook de positieve kant van reclames. Geldt dat alleen voor dingen die u maatschappelijk relevant vindt? Zie ik dat goed?

01:00:59

Voorzitter: De heer Van Veen.

01:01:01

de heer Van Veen (PvdA): Het gaat om veel meer. Dat hebben we bijvoorbeeld ook met de reclamebelasting, soms lijkt het zo in de beeldvorming. We hebben in Groningen geen reclameverbod. Het is niet zo dat niemand meer reclame mag laten zien. We vragen alleen dat er voor reclame boven een bepaalde afmeting betaald moet worden. Het hele argument dat dit college pertinent tegen reclame is, is onjuist. Dat klopt niet.

01:01:22

Voorzitter: U heeft nog een korte vervolgvraag. In het kader van de tijd neemt u het antwoord meteen mee in uw afronding. De heer De Haan.

01:01:29

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik zeg ook niet dat u een reclameverbod wil, maar het is toch uw doelstelling om reclames juist te verminderen? U wil toch juist minder reclame? Een manier daarvan was bijvoorbeeld toch de reclamebelasting? Dat is toch de doelstelling van uw college?

01:01:41

Voorzitter: De heer Van Veen.

01:01:43

de heer De Haan (CDA): Dat is één van de doelstellingen van het college. Dan ga ik naar mijn afronding. Ik laat het voor wat het is, volgens mij was mijn tijd op. Dank u.

01:01:52

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering. Mevrouw Bernabela, Partij voor het Noorden.

01:02:01

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u wel. Reclame hoort erbij. Er zijn zelfs steden die bekend staan om hun prachtige lichtreclames en straatreclames, denk aan New York en Las Vegas. Reclames kunnen soms als schreeuwerig ervaren worden, maar worden veel vaker gezien als een mooie manier om producten en diensten onder de aandacht te brengen. Ik ben het dan ook niet eens met dat het altijd verrommeling is. Ze kunnen prachtig vormgegeven zijn. Vooral aankondigingen van culturele evenementen zijn prachtig vormgegeven en een leuke manier om voorbijgangers attent te maken op voorstellingen of concerten. Hiervoor kan het straatmeubilair prima gebruikt worden.

01:02:36

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Als Partij voor het Noorden kunnen we ons vinden in het reclameverbod voor fossiele brandstof, vleesproducten, gokken en alcoholische producten voor consumptie. Verder zou wat ons betreft de reclame voor sociaal-maatschappelijke culturele organen en lokale ondernemers niet teruggedrongen maar juist gestimuleerd moeten worden.

01:02:54

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Wat betreft de reclame-uiting op elektriciteitskastjes, als het toch verminderd of verboden moet worden, zijn er in steden zoals Hengelo mooie voorbeelden van kunstzinnig beschilderde kastjes die de saaie grijze kastjes opfleuren en bovendien vandalisme en graffiti tegengaan. Ik heb ook al mooie voorbeelden gezien van manieren om andere reclame-uitingen te doen. In Maastricht zag ik hele mooie vaandels. Goed, dat is iets voor later.

01:03:28

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering. De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

01:03:32

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. Dit debat ontwikkelt zich wel aardig. Ik had mijn woordvoering daar niet op voorbereid. Ik wil aftrappen door te zeggen dat mijn fractie zich goed kan vinden in het voorstel, omdat wij zien dat reclame in onze samenleving vaak uitnodigt tot meer. Dat is goed, daar wordt reclame voor gemaakt door een ondernemer die bijvoorbeeld meer van zijn producten wil verkopen. Mijn fractie denkt dat het goed is dat we op een aantal punten een beperking opleggen in dingen waarvan wij het niet goed vinden om juist meer van te consumeren in de samenleving.

01:04:06

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Swets, Student en Stad.

01:04:09

de heer Swets (Student en Stad): Voorzitter, de ChristenUnie was de enige partij die ik tot nu toe heb gehoord over dat er een wens is om het verbod nog verder aan te scherpen, bijvoorbeeld met Second Love. Je hoort best vaak dat mensen zich afvragen of het een glijdende schaal en waar dit stopt. Dat is mijn vraag aan de ChristenUnie. Stel, we vroegen Second Love nog toe, is de ChristenUnie dan helemaal tevreden? Waar stopt volgens u het verbod op reclame?

01:04:37

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

01:04:38

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, voorzitter. In meer specifieke zin zijn we dan tevreden. In algemene zin denk ik dat het stopt waar wij dat met zijn allen vinden dat het moet stoppen. Het is volgens mij een politieke afweging over waar wij onze reclamezuilen voor willen laten gebruiken.

01:04:58

Voorzitter: Een vervolgvraag van de heer Swets.

01:04:59

de heer Swets (Student en Stad): Natuurlijk komt er pas een stop op een bepaald product als daar een meerderheid voor is. Maar mijn vraag is specifiek aan de ChristenUnie gericht. Waar stopt het volgens de ChristenUnie?

01:05:10

Voorzitter: Meneer Dwarshuis.

01:05:11

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Volgens mij zei ik dat net, wij zouden graag ook

nog een verbod zien op relatie-ondermijnende reclames. Daar stopt het wat ons betreft.

01:05:18

Voorzitter: Hervat u uw woordvoering.

01:05:22

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Wij kunnen deze lijn wel volgen, dat we alcoholreclames en gokreclames verbieden, eveneens als de reclames op fossiele dingen en vleesreclames. We denken dat het niet nodig is om kiloknallers te accepteren. Ik kom nog even terug op het punt terug wat door D66 en CDA genoemd werd, we ook wel even op willen ingaan. Er ontstaat inderdaad een beeld dat we tegen reclame zijn. Nee, we zijn tegen het feit dat mensen of ondernemers de openbare ruimte gebruiken voor hun eigen gewin, terwijl daar geen prijs tegenover staat. Als ondernemers boven een bepaalde grens nog meer reclame aan hun gevoel willen hebben, dan staat er een prijs tegenover. Er staat ook een prijs tegenover het huren van een reclamebord.

01:06:21

Voorzitter: U heeft een vraag van de heer De Haan, CDA.

01:06:25

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, het wordt me niet duidelijker. In elk beleidsstuk over reclame lees ik dat het college reclame wil verminderen. Nu hebben we een kans om de reclame in deze gemeente te verminderen, de reclame die we zelf aanbesteden, en dan doet uw coalitie geen enkel voorstel om dat te verminderen. Dat is toch hypocrisie? Dat is niet te snappen en niet te volgen.

01:06:50

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

01:06:52

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Volgens mij is het prima te volgen. Ik heb net gezegd dat je moet betalen voor reclame in de openbare ruimte. Dat doen we hier ook consistent. Als je het wil hebben over vermindering, ben ik het wel eens met wat de heer Van de Vendel zei over dat er ook andere afwegingen te maken zijn. Ondernemers moeten reclame kunnen maken, vind ik. Daar moet ruimte voor zijn. Als we het wel willen verbieden, daar kunt u ook met mij over praten, dan moet die drie ton ergens vandaan komen. Die haal ik liever niet uit het armoedebeleid of andere dingen die ik belangrijk vind. Als u iets voor drie ton op de begroting kan vinden wat minder interessant is dan reclame, wil ik daar best over meedenken.

01:07:34

Voorzitter: Misschien dat het CDA iets kan vinden, want ik vind helemaal niks. De heer De Haan.

01:07:38

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, het begint haast een liberaal college te worden wat puur draait om het verdienen van geld. Ik hoor de heer Dwarshuis zeggen: als je maar betaalt, dan mag je de reclame wel plaatsen. Als we hier maar aan verdienen, dan mag je de reclame plaatsen. Misschien zouden we er dan wel extra zuilen bij

moeten gooien, dan kunnen we er nog meer aan verdienen. Waar is de visie en de ideologie van dit college gebleven?

01:08:05

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

01:08:10

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank, voorzitter. Volgens mij is er genoeg ideologie van het college, want ze zeggen: we gaan opnieuw aanbesteden en we komen apart even terug om een aantal dingen aan te scherpen en te verbieden. Dat ligt op tafel. U vindt dat alles dan maar verboden moet worden, dat al die 800 reclamezuilen van de straat af moeten. Dat is ook een keuze, ik kom niet met dat voorstel.

01:08:32

Voorzitter: Heeft u nog een vervolgvraag, de heer De Haan? Mooi. Gezien de tijd vond ik het ook een mooie plek om af te ronden. Was dit uw woordvoering?

01:08:43

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dit was het, ik kwam aan het einde. Ik wou nog even afsluiten met de mededeling dat wij een motie overwegen naar aanleiding van mijn oproep om ook relatie-ondermijnende reclames te verbieden.

01:08:56

Voorzitter: We hebben nog tien seconden voor de interruptie en de beantwoording, meneer De Haan.

01:09:03

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, als Second Love extra gaat betalen, mogen ze dan wel relatie-ondermijnende reclames hier ophangen?

01:09:11

Voorzitter: De heer Dwarshuis.

01:09:14

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Nee.

01:09:16

Voorzitter: Ik werd erop geattendeerd dat ik de interruptie van de PVV heb gemist. Mevrouw Blauw? De tien seconden sloegen puur op de termijn van de heer Dwarshuis, geen zorgen. Voor woordvoering is het woord aan de PVV, mevrouw Blauw.

01:09:32

mevrouw Blauw (PVV): Ik heb nog steeds geen identiteit, mijn pas doet het niet. De PVV vindt de lijnen ook wat verwarrend in de discussies hier. We hebben dit ook intern besproken. Alles gehoord hebbende kan ik mij grotendeels vinden in de woordvoering van mevrouw Jacobs van de VVD. Ik ga mijn woordvoering beperken tot een aantal redenen om hiertegen te zijn. Het verminderen van reclame-uitingen beperkt de commerciële vrijheid van bedrijven om hun producten en diensten te promoten. Het vestigingsklimaat wordt er slechter van. Het uitsluiten van bepaalde thema's in reclamecontracten leidt ook tot het verlies van adverteerders en inkomsten voor de gemeente. Het opleggen van verboden op specifieke producten in

reclame is inconsistent met de principes van een vrijemarkteconomie. Dit beleid verstoort de normale werking van vraag en aanbod wat nadelige gevolgen heeft voor ondernemingen en consumenten.

01:10:40

Voorzitter: Voordat u verder gaat... Ik wachtte even op een subtiel moment om in te grijpen. U heeft een interruptie van de heer Swets en daarna nog een andere interruptie. De heer Swets?

01:10:48

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de PVV zeggen dat ze geen enkele belemmering op willen leggen aan de reclames die mogen worden vertoond. Van gokreclames is echt bewezen dat het een verslaving aan kan wakkeren en het ex-verslaafden aan een terugval kan helpen. Moeten we dat soort mensen niet tegen zichzelf in bescherming nemen? Ik vraag me überhaupt af of die ruimte niet gevuld wordt met andere adverteerders waardoor er geen financieel verlies is. Zelfs als er een financieel verlies zou zijn, zouden we dat niet moeten incasseren om onze inwoners te beschermen?

01:11:19

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

01:11:22

mevrouw Blauw (PVV): Ik ga even verder met mijn woordvoering, want daar ga ik later even op in.

01:11:26

Voorzitter: Dan ga ik naar de andere interruptie... Gaat u verder met uw woordvoering.

01:11:31

mevrouw Blauw (PVV): Het opleggen van verboden op specifieke producten in reclame is in conflict met het principe van vrijemarkteconomie. Voor een inclusieve gemeente vinden wij het bizar dat reclame-uitingen ideologisch bepaald worden. Bij tabak of gokken kunnen wij er ons nog iets bij voorstellen, want je gaat ook geen reclame maken voor drugs. Vlees en fossiele producten gaat ons echt te ver. Wat ons betreft lijkt het erop dat het college de oorlog heeft verklaard naar ondernemers. Groningen drijft op banen in het MKB en de winkels. Dat was mijn woordvoering, dank u.

01:12:08

Voorzitter: Dank u we. Voor woordvoering, de heer Brandenburg.

01:12:14

de heer Brandenburg (SP): Dank, voorzitter. Vooropgesteld wordt er volgens mij een nieuw beleid rondom reclame aangekondigd in de brief. Daar staat in dat het uitgangspunt minder reclame is. Ondertussen loopt er nog een aanbesteding die getoetst wordt op bestaand beleid. Het zou wat zijn als wij, vooruitlopend op die discussie, al andere keuzes maken die niet gestoeld zijn op het beleid wat in deze raad met elkaar besproken is. In die zin snappen wij het ongemak wel, maar kunnen we wel voorstellen dat het college deze aanbesteding nu doorzet.

01:12:58

de heer Brandenburg (SP): U snapt dat ik mij goed heb voorbereid vandaag. Wij zien dat deze reclame veel wordt gebruikt door lokale ondernemers. Ik vind het zelf ook wel handig dat je kan zien welke hiphop-act volgende week in Simplon staat, om maar eens wat te noemen. Als dat soort ondernemingen ook de mogelijkheid krijgen om wel te laten zien wat zij doen, vinden wij dat geen gek idee. We zijn dan best bereid om na te denken over hoe we dit soort uitingen in de toekomst wel kunnen gaan terugdringen. Dat je dat eerst op je gemeentelijk eigendom doet, is daarbij het meest voor de hand liggende.

01:13:35

Voorzitter: U heeft inderdaad een vraag van de heer De Haan.

01:13:38

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, de SP maakt weer een scheiding tussen maatschappelijke dingen of hiphopconcerten waarvan het prettig is om reclames te zien. Het is natuurlijk niet zo dat we überhaupt een verbod hebben op commerciële reclames, dus ik snap dat argument niet. Er zijn ook bepaalde reclames die ik hartstikke mooi vind, maar dat zit niet in dit voorstel. Bij de SP hoor ik toch een beetje de liefde voor de reclame, bijvoorbeeld als het om mooie dingen gaat. Het wordt elke keer ingestoken onder het mom van iets moois doen omdat mooie maatschappelijke initiatieven of evenementen hiervan profiteren. Ik vind dat een beetje een lastig argument. Snap de SP dan wat ik bedoel?

01:14:24

Voorzitter: De heer Brandenburg.

01:14:24

de heer Brandenburg (SP): Totaal niet, voorzitter. Het enige wat wel in dit voorstel staat, is dat we bepaalde reclamecategorieën niet meer willen. Daarbij willen we meer ruimte geven aan lokale ondernemers en sociaal-culturele instellingen en voorzieningen. Dus nee, ik begrijp uw vraag niet.

01:14:50

Voorzitter: Voordat u verder gaat, heeft u nog een interruptie van de heer Swets van Student en Stad.

01:14:53

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Om de week bespreken we een initiatief van de SP om als gemeente iets in eigen beheer te nemen. Nu hoor ik de heer Brandenburg vurig pleiten voor reclames voor lokale ondernemers en sociaal-culturele instellingen. Is het een idee zijn om als gemeente zelf alle reclameborden te gaan verhuren en dan alleen maar aan lokale ondernemers en sociaal-culturele instellingen?

01:15:17

Voorzitter: De heer Brandenburg.

01:15:21

de heer Brandenburg (SP): Ja, dat lijkt me een goed voorstel. Tot slot wil ik nog zeggen dat ik wel bezwaar maak tegen het frame alsof bepaalde ondernemers hier zouden worden uitgesloten, want er worden geen ondernemers uitgesloten. Er

worden geen mensen uitgesloten, er worden productcategorieën van reclame uitgesloten. Als een slager reclame wil maken voor paprika's, dan mag dat.

01:15:53

Voorzitter: Dank u wel. Ik had al een vermoeden dat dit tot een interruptie zou leiden. Mevrouw Jacobs, VVD.

01:15:59

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het is een beetje flauw, voorzitter, wat meneer Brandenburg zegt. Ik snap dat hij het een leuk frame vindt, maar het is gewoon wel waar. U kunt het even googelen als u niet weet wat een slager is. Een slager is over het algemeen iemand die vleesproducten verkoopt, en dat mag niet volgens u. De slager die bij de gemeente vraagt of hij reclame mag maken, krijgt te horen dat het niet mag, terwijl anderen het wel mogen staan. Er staan er tien op een rijtje waarvan één de slager is die louter dierlijke producten verkoopt, en reclame maken wordt voor hem niet toegestaan. Dat noem ik uitsluiten in het algemeen taalgebruik.

01:16:34

Voorzitter: De heer Brandenburg.

01:16:37

de heer Brandenburg (SP): Als die slager zegt dat hij reclame wil maken voor vlees, dan mag het niet. Het gaat niet om die slager, het gaat om het vlees. Ik snap dat u het om wil draaien omdat het u goed uitkomt, maar dat is bezijden de waarheid.

01:16:49

Voorzitter: Dank u wel. Dat was uw tweede termijn. We gaan over naar het college, wethouder Bloemhoff.

01:17:00

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Dank u wel, voorzitter. Het was een interessant debat over de producten en het beleid. Laat ik daar als volgt op reageren. Zoals de heer Brandenburg beëindigde, hebben we een reclamenota 2021 en daar past het in. Bij de bespreking van die nota zijn ook vragen gesteld over bepaalde producten op de reclames, en dat heeft geleid tot het voorstel wat hier voorligt. Als het gaat over het hele reclamebeleid want daar ging het net even over bij de heer De Haan en de heer Rustebiel, kondigt het college in de brief aan dat wij in januari 2024 met een traject gaan starten. We zien het een en ander, en volgens mij moeten we het integraal bekijken. Er is een voorstel gedaan door de ondernemers in het kader van reclamebelasting om bijvoorbeeld naar Tilburg te gaan. Wethouder Wijnja heeft aangegeven dat ze daar graag mee naartoe gaat. Volgens mij noopt het nu dat wij die reclamenota die vrij recent door uw raad is vastgesteld gaan herzien. Het traject gaat in januari van start, dus ik hoop dat we u daarmee in ieder geval op dat punt tegemoet komen.

01:18:17

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Moet je dan nu stoppen met de huidige aanbesteding? Dat is een keuze die je kan maken. Je moet je wel bedenken dat het een hoop geld kost en het niets oplost, want je zit nog met een aantal andere reclame-uitingen. Dat staat ook in deze brief, dat zijn bijvoorbeeld reclame-uitingen over de Enexis-huisjes. Ook hier zou ik zeggen: bekijk het even in zijn geheel. Het is denk ik in het debat ook al aangegeven, maar juist de lokale ondernemers hebben

belang bij deze kavel. Culturele ondernemers ook. Volgens mij is dit een gaand project. We hebben wel zoiets van: laten we bij de update van de reclamenota's het geheel bij elkaar pakken en kijken naar wat we doen en wat we in de vergunningensfeer doen. Ik wil hier ook af van het beeld dat het college...

01:19:13

Voorzitter: Voordat u het beeld corrigeert... U had op het vorige punt nog een interruptie van de heer De Haan van het CDA.

01:19:17

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, de wethouder heeft het over dat het niets oplost. Het gaat over een heel klein deel. We gaan vlees en vliegvakanties nu verbieden. Daar los je ook niets mee op, want het gaat maar over een heel klein deel. Dat geeft toch aan dat we het, los van die uitzondering, hier bijna nergens over hebben?

01:19:43

Voorzitter: Met creativiteit hoort de wethouder vast een vraag.

01:19:48

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Precies, dit is meer een statement. Volgens mij geef je hier een andere beleidslijn aan en gaat die uiteindelijk voor alle aanbestedingen gelden. Je zou kunnen zeggen dat het gaat over dit aantal, maar uiteindelijk gaat het natuurlijk over alle aanbestedingen. Ik wil ook nog even benadrukken, want daar ging het ook over in het debat, dat het college niet tegen reclame is. Wij vinden dat ondernemers zich prima moeten kunnen presenteren. Ik zie direct een interruptie, maar ik hoop dat ik mijn zin mag afmaken. Het gaat alleen over de omvang daarvan, het aantal en het feit dat het steeds groter en schreeuwer wordt. Laten we dat terugbrengen. Op zich is het aanbesteden van de kavel daar een mogelijkheid toe. Mevrouw Jacobs gaf het al aan, als je daarmee stopt, kan je ook allerlei wildplakkers krijgen. Je wil ondernemers op een geordende manier die mogelijkheid bieden. Daarom denk ik dat het punt terecht is dat we echt even naar die reclamenota moeten kijken en alles bij elkaar moeten vegen.

01:20:45

Voorzitter: Mevrouw Jacobs?

01:20:47

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dan spreekt het college zichzelf toch tegen, voorzitter? We zouden het niet hebben over de reclamebelasting, maar u lokt het wel zelf uit. Het doel is dat we minder reclame krijgen. U kunt dan zeggen dat de reclame van drie vierkante meter twee vierkante meter moet worden, of elf vierkante meter in plaats van twaalf. Bij het invoeren van de reclamebelasting is het verminderen van de reclame-uitingen het doel, dus dan is het verminderen van reclame een doel. Je kan het voorlopig nog afkopen, maar als dat niet genoeg lukt, heeft de wethouder van financiën aangekondigd dat de tarieven verhoogd worden. Er zal dan hoe dan ook minder reclame zichtbaar zijn in onze gemeente. Als u nu zegt dat het niet waar is, dan gaan we u beiden volgende keer in de raad naast elkaar zetten en gaan we het hier samen over hebben.

01:21:28

Voorzitter: De wethouder.

01:21:29

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, het college spreekt met één mond. Volgens mij bedoel ik daarmee dat we het gaan beprijzen. We willen de omvang en het aantal verminderen en dat doe je door beprijzing. Volgens mij heb ik het dan helder geformuleerd. Er was net ook een discussie over die producten en daar werd gesuggereerd dat we het verbieden op onze borden. Nogmaals, wat je ook van gokken of vlees eten vindt, het is niet verboden. Het gaat er alleen omdat je dat niet actief wil promoten op je eigen borden, en dat is een keuze die je kan maken. Vele steden gingen Groningen daar ook in voor.

01:22:08

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Ik vind het ook wel ingewikkeld uit te leggen dat we allerlei mensen in de schuldsanering zien komen en zien dat gokken echt een probleem is, en we dat nog op onze eigen borden laat zien. Hetzelfde geldt voor het klimaatakkoord van Dubai, het is ontzettend belangrijk dat we daar iets mee doen. We willen geen fossiele energie meer promoten. Het is toch gek als je dat nog toestaat, in ieder geval voor je eigen bezit. Nogmaals, dit is het eerste perceel. Er zijn nog een paar percelen die we pas kunnen aanpassen door de regels en de aanbestedingen vanaf 2027, maar je moet ergens beginnen.

01:22:51

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een interruptie van de heer Swets.

01:22:55

de heer Swets (Student en Stad): Ik raakte een beetje in de war door die middelste zin. De reclame voor die vier categorieën wordt wel echt verboden? Dat is niet iets wat meeweegt in de aanbesteding, dat is verboden.

01:23:08

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, dat klopt inderdaad, dat willen we niet meer op de borden zien. Volgens mij is in een eerdere beeldvormende sessie wel gezegd dat je bij sommige categorieën nog een soort grijs gebied kan hebben. Die categorieën willen we niet meer zien. Dan heb ik nog een paar vragen. Volgens mij was er nog een vraag over de lokale ondernemers. De Partij van de Arbeid vroeg om een toezegging of het ook echt gaat meetellen en we daar ook echt mee aan de slag gaan. Die toezegging kan ik doen. We vinden het van belang dat die lokale ondernemers meer ruimte krijgen binnen het kavel. Er wordt hier gelachen, ik weet niet waarom. Die ondernemers moeten dus meer ruimte gaan krijgen.

01:23:56

Voorzitter: U heeft een tweetal interrupties, allereerst van heer Rustebiel.

01:24:01

de heer Rustebiel (D66): Nog even over het verminderen van reclame. U sorteert voor op een reclamenota waarin u dat iets steviger uitspreekt dan in de vorige nota die nog niet zo oud is. Het is dan toch heel logisch om daar nu in deze kavel al iets mee te doen? Anders ben je het voor een paar jaar kwijt. Ik begrijp niet zo goed waar uw aarzeling zit om niet nu al te zeggen wat we niet of minder gaan aanbesteden, want hier gaat u zelf over. U kunt hier veel makkelijker op ingrijpen dan op reclame van anderen.

01:24:25

Voorzitter: De wethouder.

01:24:27

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, dat heeft te maken met tijd, want we moeten per één januari iets doen. Het heeft ook te maken met het feit dat ik het als geheel wil bekijken. Deze kavel is bijvoorbeeld weer aantrekkelijker voor lokale ondernemers en culturele instellingen dan een andere kavel. Daarom zien we het graag in het geheel. Het heeft ook met de tijdsclaim te maken omdat wij de aanbesteding nu moeten starten.

01:24:51

Voorzitter: Mevrouw Jacobs?

01:24:53

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Bedankt, voorzitter. Ik vroeg me even af hoe de wethouder het bevoordelen van lokale ondernemers voor zich ziet. Betekent het dat we 200 kopers van reclame hebben en er 180 kunnen plaatsen? Zeggen we dan dat onze eigen inwoners of ondernemers, behalve de slager en het reisbureau, eerst mogen? Of krijgen zij een lager tarief zodat een buitenstaander meer moet betalen? Volgens mij wil u in uw voorstelling die drie ton ophalen.

01:25:26

Voorzitter: De wethouder.

01:25:28

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, dit gaat nu heel erg in op de details van de aanbesteding en ik zou die vraag graag aan de partijen willen stellen. Daar kunnen ze punten op scoren, van hoe gaat u dat actief bevorderen? Zo promoten we de creativiteit van de ondernemer die dat wil. Zo zou het college dit willen benaderen.

01:25:47

Voorzitter: Er waren nog een tweetal interrupties, ook op dit punt. Zijn er nieuwe punten? De heer Dwarshuis, ChristenUnie.

01:25:54

de heer Dwarshuis (ChristenUnie): Het is een technische vraag. Hoe lang willen wij een aanbesteding gaan doen? Dat heb ik in de stukken niet gelezen en is wel relevant als we het hebben over de bredere visie. Hoe flexibel is de aanbesteding?

01:26:08

Voorzitter: We gaan uiteraard naar de wethouder, wel met de kanttekening dat het inderdaad een technische vraag is. De wethouder?

01:26:17

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, ik kijk naar de overkant en het antwoord is vijf jaar.

01:26:24

Voorzitter: De heer Swets, Student en Stad.

01:26:28

de heer Swets (Student en Stad): Ik hoop dat mijn vraag niet technisch is, maar hij kwam net even bij me naar boven aangezien we het nu best veel over gokreclames

in het bijzonder hebben gehad. Ik vroeg me even af hoe dat zit als de Albert Heijn bijvoorbeeld staatsloten aanbiedt. Dat is natuurlijk een vorm van gokken die heel erg gelegaliseerd is. Zou daar in de toekomst dan wel reclame voor komen? Of valt dat allemaal onder gokken en is dat einde verhaal?

01:26:49

Voorzitter: We gaan dadelijk wie de wethouder, maar dergelijke vraag over de interpretatie van de bepalingen zijn technisch en horen vooraf gesteld worden. Wethouder, hervat u uw betoog.

01:27:00

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, ik denk dat ik al rond was met de vragen en toezeggingen. Ik was rond toen de interrupties kwamen.

01:27:09

Voorzitter: We gaan even kijken of daar consensus over is. Mevrouw Bernabela, Partij van het Noorden?

01:27:14

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Ik had het er al een beetje in verwerkt, maar het kan natuurlijk ook zijn dat sommige reclame juist vandalismewerend is. Bent u dat met mij eens?

01:27:24

Voorzitter: De wethouder.

01:27:28

mevrouw Bloemhoff (Wethouder): Voorzitter, als ik dat zo mag interpreteren dat het voorkomt dat we allerlei wildplakkers en dat soort zaken hebben, dan kan ik daar bevestigend op antwoorden.

01:27:37

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder geen aanstalten meer. Het gaat hier natuurlijk om een collegebrief, dus die hoeft niet voor besluitvorming naar de raad. Ik kan me zomaar voorstellen dat sommigen van u wel een motie overweegt, dus dat wil ik even inventariseren. D66, zou u het kort willen toelichten?

01:27:58

de heer Rustebiel (D66): Ik begrijp dat we hier voor vijf jaar over gaan beslissen, dus het lijkt mij verstandig dat we ingrijpen om minder reclameborden aan te besteden.

01:28:05

Voorzitter: Zijn er nog meer moties? De heer Swets, Student en Stad.

01:28:11

de heer Swets (Student en Stad): Ik ga nog even uitzoeken hoe het zit met loterijen. Zoals ik al eerder in mijn woordvoering noemde, gaat het ons ook om de online zichtbaarheid van de gemeente en de gemeenteraad. Daar hebben ze in Leiden onlangs een motie voor aangenomen en wij nog zitten te twijfelen of we iets soortgelijks gaan doen.

01:28:26

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog overige moties? Dank u wel, ik dank u allen voor uw aandacht en een fijne avond gewenst.

